

Sygn. akt **IV C 686/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: **SSO Anna Bartoszevska**

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **(...) Sp. z o.o. w B.**

przeciwko **Szpitalowi Klinicznemu Dzieciątka Jezus w W.**

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus w W. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w B. kwotę 111.625,35 zł (słownie: sto jedenaście tysięcy sześćset dwadzieścia pięć złotych i 35/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 403) liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 30.256,53 zł (słownie: trzydzieści tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć złotych i 53/100) od dnia 11 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;

- od kwoty 40.952,52 zł (słownie: czterdzieści tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote i 52/100) od dnia 12 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;

- od kwoty 38.444,49 zł (słownie: trzydzieści osiem tysięcy czterysta czterdzieści cztery złote i 49/100) od dnia 11 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;

- od kwoty 1.776,60 zł (słownie: jeden tysiąc siedemset siedemdziesiąt sześć złotych i 60/100) od dnia 11 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;

- od kwoty 195,21 zł (sto dziewięćdziesiąt pięć złotych i 21/100) od dnia 13 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty;

2) wniosek pozwanego o rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty oddala;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12.799 zł (słownie: dwanaście tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.217 zł (słownie: siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Anna Bartoszevska

Sygn. akt **IV C 686/17**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 kwietnia 2017 r. powód (...) Sp. z o.o. w B. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanego Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus w W. kwoty 111.625,35 zł wraz z odsetkami

ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. poz. 403 ze zm.) liczonymi w następujący sposób od kwoty:

- 30.256,53 zł od dnia 11.11. 2016 roku do dnia zapłaty;
- 40.952,52 zł od dnia 12.12.2016 roku do dnia zapłaty;
- 38.444,49 zł od dnia 11.01.2017 roku do dnia zapłaty;
- 1.776,60 zł od dnia 11.01.2017 roku do dnia zapłaty;
- 195,21 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (k.2-5). Z uzasadnienia pozwu wynika, że powodowa spółka na podstawie zawartej umowy, przyjęła od strony pozwanej i zrealizowała zamówienie na wywóz i utylizację odpadów. Za wykonane usługi powód wystawił faktury, za które pozwany nie uregulował zadłużenia w całości.

W dniu 5 maja 2017r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu (k.40).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa, z uwagi na to, że powód nie podjął negocjacji przed skierowaniem sprawy na drogę sądową. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według obowiązujących przepisów (k-50). Na wypadek uwzględnienia powództwa, pozwany wniósł o oznaczenie sposobu wykonania pozostałego do zapłaty zobowiązania, poprzez rozłożenie należności na 6 rat, płatnych w miesięcznych odstępach czasu na koniec danego miesiąca począwszy od miesiąca następującego po uprawomocnieniu się orzeczenia, z uwagi na trudną sytuację materialną Szpitala. Jednocześnie pozwany wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami procesu na zasadzie art. 102 k.p.c.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód (...) Sp. z o.o. w B. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest m.in. przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

Pozwany Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus w W. wykonuje działalność leczniczą na podstawie wpisu do KRS, a celem tej działalności jest udzielanie świadczeń zdrowotnych i promocja zdrowia oraz uczestniczenie w realizacji zadań dydaktycznych i badawczych, w szczególności dla potrzeb WUM, w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia.

Dowód: odpisy KRS powoda i pozwanego (k.32-35,55-56)

W wyniku rozstrzygnięcia przez pozwanego przetargu nieograniczonego strony zawarły w dniu 15 lipca 2015r. umowę nr (...), na podstawie której powód jako wykonawca przyjął do wykonania usługę odbioru, transportu i utylizacji odpadów medycznych od pozwanego jako zamawiającego.

Wartość brutto wykonania usługi strony określiły na kwotę 1.469.848,68 zł, przy czym ceny jednostkowe za usługi zostały określone w załączniku nr 1 do umowy (§ 2 ust. 1 umowy). Kwota ta obejmowała również podatek VAT naliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 2 ust. 2 umowy). Powód zobowiązał się do rozliczenia umowy w okresach miesięcznych i do złożenia faktury za wykonaną usługę, za każdy miesiąc do dnia 7 – go następnego miesiąca, łącznie z potwierdzeniem przez upoważnionego pracownika Działu Administracyjno - (...) (§ 3 ust. 1 umowy). Z kolei

pozwany zobowiązał się do realizowania płatności z dołu, w terminie 90 dni od daty złożenia faktury, na konto powoda (§ 3 ust. 3).

Dowód: umowa (k.6-8)

Zgodnie z umową za wykonane usługi powód wystawił pozwanemu fakturę VAT nr (...) z dnia 31 lipca 2016r. z terminem płatności do dnia 10.11.2016r. na kwotę 37.756,53 zł. Faktura ta została w części uregulowana przez pozwanego. W dniu 20 lutego 2017r. pozwany dokonał wpłaty kwoty 7.500 zł. Powód naliczył więc odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych w wysokości 195,21 zł za 100 dni opóźnienia w zapłacie. Do zapłaty pozostała kwota 30.256,53 zł wraz z odsetkami.

Następnie pozwany wystawił kolejną fakturę VAT nr (...) z dnia 31 sierpnia 2016r. z terminem płatności do dnia 11.12.2016r. na kwotę 40.952,52 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 30 września 2016r. z terminem płatności do dnia 10.01.2017r. na kwotę 38.444,49 zł, a także fakturę VAT nr (...) z terminem płatności do dnia 10.01.2017r. na kwotę 1.776,60 zł.

Dowód: faktury (k- 11-12,17-18,22-22v, 27)

Pismem z dnia 8 lutego 2017r. powód wezwał pozwanego Szpital do zapłaty kwoty 118.945,26 zł w terminie do dnia 15.02.2017r. Ostatecznie powód nie uregulował należności w kwocie 111.625,35 zł. W związku z powyższym powód wystąpił z pozwem o zapłatę części zaległej należności.

Dowód: pismo k-28

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności wyżej wymienionych dowodów z dokumentów.

Przedmiotowe dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, gdyż nie były kwestionowane przez strony a Sąd nie znalazł podstaw by podważyć ich wiarygodności z urzędu. Treść tych dokumentów dała Sądowi możliwość ustalenia w sposób niebudzący wątpliwości stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu w sprawie zaszyły przesłanki z art. 148¹ § 1 k.p.c. tj. do rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym, albowiem z treści złożonych przez strony pism procesowych i dokumentów, wynika że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W sprawie nie zaszyły również przesłanki negatywne do wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym, albowiem żadna ze stron nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy. Poza tym należy wskazać, że pozwany nie kwestionował swojego zobowiązania wobec powoda.

Strony nie były sporne co do faktu prowadzonej współpracy w ramach zawartej umowy o wykonanie usług odbioru, transportu i utylizacji odpadów medycznych. Powód świadczył te usługi, za które wystawiał faktury VAT, z kolei powód nie kwestionował ani samego faktu wystawienia faktur, ani kwot w nich wpisanych. Po stronie pozwanego powstał obowiązek zapłaty, którego pozwany nie kwestionował, jednak z uwagi na brak odpowiednich środków na pokrycie bieżących zobowiązań, pozostawał w zwłoce z zapłatą. Powyższe skutkowało skierowaniem przez powoda wezwania do zapłaty, a następnie pozwu, gdyż pozwany nie uiścił części należności w terminie.

W niniejszej sprawie nastąpiło spełnienie przesłanek warunkujących wystąpieniem z roszczeniem o zapłatę. Pozwany Szpital nie zapłacił części kwoty, która wynikała z zawartej umowy. Nie wykonał obowiązku głównego, jaki na nim ciążył na podstawie zawartej z powodem umowy.

Zdaniem Sądu, okoliczności na które powoływał się pozwany dotyczące jego złej sytuacji finansowej nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla niewykonania zobowiązań. Wskazać nadto trzeba na konieczność prowadzenia przez pozwanego racjonalnej działalności i równoważnego traktowania wydatków innych niż koszty leczenia pacjentów.

Zła organizacja publicznej służby zdrowia skutkująca wadliwym finansowaniem jednostek udzielających świadczeń medycznych, jak również nieprawidłowa organizacja wewnętrznej gospodarki finansowej placówki medycznej nie może rodzić negatywnych konsekwencji dla innych podmiotów stosunków gospodarczych. W związku z powyższym, aktualne pozostaje stwierdzenie, iż brak środków materialnych u dłużnika, innymi słowy jego niewypłacalność nie oznacza niemożliwości świadczenia w sensie subiektywnym. Nie ma w tym wypadku przeszkody, gdyż stan majątkowy dłużnika może się w przyszłości poprawić, a ponadto dłużnik odpowiada za dług również swoim późniejszym majątkiem (Komentarz do Kodeksu cywilnego, Księga trzecia „Zobowiązania” tom I, str. 480 – Gerard Bieniek i inni – Wyd. Prawnicze 1999 r.). Mając na uwadze powyższe Sąd uwzględnił powództwo i w oparciu o art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 111.625,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i ośmiu punktów procentowych liczonych od dat wymagalności poszczególnych faktur dołączonych do pozwu.

W zakresie roszczenia o odsetki to zgodnie art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na podstawie powyższej regulacji za uzasadnione należy uznać zasądzenie na rzecz powoda odsetek na zasadzie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od niezapłaconych faktur VAT od dnia wymagalności poszczególnych faktur, zgodnie z żądaniem pozwu. Należy podkreślić, że pozwany nie kwestionował dat wymagalności poszczególnych należności.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego nie poprzedzenia drogi sądowej negocjacjami, Sąd zwrócił uwagę, że wbrew twierdzeniu pozwanego Szpitala, powód podjął próbę polubownego załatwienia sprawy, albowiem skierował do pozwanego w dniu 8 lutego 2017r. wezwanie do zapłaty, na które pozwany nie odpowiedział.

Wobec powyższych okoliczności brak jest, w ocenie Sądu jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że powód wytoczył powództwo z naruszeniem art. 187 § 1 pkt 3. k.p.c. Dodatkowo należy wskazać, że uwzględnienie tego zarzutu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego określonymi w treści art. 5 k.c., gdyż narażałoby powoda na nieuzasadnioną stratę.

Zdaniem Sądu nawet, gdyby powód nie wykazał tej okoliczności, to niepodjęcie rozmów ugodowych przed wniesieniem pozwu nie może skutkować oddaleniem powództwa, albowiem stanowi ono jedynie taki brak formalny pozwu, który nie wpływa na bieg postępowania. Zatem argument pozwanego w tej kwestii nie może zasługiwać na uwzględnienie.

Jeżeli chodzi o zastosowanie art. 320 k.p.c., to zgodnie z treścią tego artykułu w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty ma zastosowanie tylko w szczególnie uzasadnionych sytuacjach. Podobnie ma się z artykułem 102 k.p.c., który dotyczy nieobciążania strony przegrywającej kosztami procesu. To również jest przepis, który znajduje zastosowanie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie takie przypadki nie zachodzą.

Uwzględnienie wniosku pozwanego o rozłożenie świadczenia na 6 rat płatnych w miesięcznych odstępach czasu na koniec danego miesiąca począwszy od miesiąca następującego po uprawomocnieniu się orzeczenia skutkowałoby nadmiernym odroczeniem terminu zapłaty już i tak wymagalnych należności na rzecz powoda. Wielomiesięczne zaleganie z zapłatą za zlecenie wykonane zgodnie z umową, mogłoby powodować utratę płynności finansowej powoda, a nawet zagrozić jego funkcjonowaniu. Byt gospodarczy jednego podmiotu nie może być uzależniony od niewłaściwej, chociaż niezawinionej, gospodarki finansowej innego uczestnika rynku, nawet jeżeli ta sytuacja nie jest wywołana działalnością tego podmiotu. Reasumując, taka sytuacja nie uzasadnia zastosowania instytucji rozłożenia należności na raty, albowiem zbyt poważnie ingeruje w realizację umownych zobowiązań stron i przenosi ciężar odpowiedzialności za realizację kontraktu wyłącznie na powoda.

Odnosząc się do wniosku pozwanego o zastosowanie w sprawie art. 102 k.p.c. Sąd zwrócił uwagę, że podstaw do zastosowania ww. dobrodziejstwa należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy, przekonujących o tym, że w danym wypadku obciążenie strony przegranej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe. Należą do nich zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące stanu majątkowego strony, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, w świetle których uzasadniona jest ocena, że chodzi o przypadek szczególnie uzasadniony (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.10.2013 r., sygn. akt IV CZ 61/13, LEX nr 1389013). Sam stan majątkowy, czy sytuacja finansowa strony nie stanowią okoliczności wyłącznie decydujących o zwolnieniu od kosztów procesu w pełnym zakresie, w tym także od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. O ile bowiem taki stan może uzasadniać zwolnienie całkowite lub częściowe strony od kosztów sądowych, co wiąże się z zagwarantowaniem jej prawa do sądu, to nie uzasadnia to zwolnienia takiej strony od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, który je poniósł (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13.11.2014 r., sygn. akt I ACa 596/14, LEX nr 1621084).

Uwzględniając powyższe Sąd uznał również, że wniosek powoda w trybie art. 102 k.p.c. nie mógł zasługiwać na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, powód nie może ponosić negatywnych konsekwencji, wynikających z nieregulowania przez pozwanego na bieżąco swoich zobowiązań. Podobnie jak pozwany, powód również ma swoje zobowiązania ustawowe, jak i zobowiązania wobec osób trzecich, w tym z wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń. Powoływanie się zatem na szczególny status przez pozwanego nie może stanowić argumentu zwalniającego go od poniesionych przez powoda kosztów w związku z wytoczeniem powództwa, tym bardziej, że do wytoczenia pozwu doszło z winy samego Szpitala.

Z uwagi więc na fakt, iż aby pozwany dopełnił wymagalnego zobowiązania, strona powodowa musiała wnieść powództwo do Sądu i poczynić odpowiednie wydatki w związku z sądowym dochodzeniem wierzytelności, koszty te w kwocie 12.799 zł winny zostać powodowi zwrócone.

Z tych względów Sąd obciążył pozwany Szpital całością poniesionej przez powoda opłaty od pozwu w wysokości 5.582 zł oraz kosztami zastępstwa procesowego, które ustalił w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804 ze zm.), w kwocie 7.200 zł powiększonej o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł jak w sentencji.